

(Średnio) zaawansowane programowanie w C++ (ZPR)

Wykład 13. Boost. Przetwarzanie tekstu. Powtórzenie

Robert Nowak

24L

Plan wykładu

- ▶ biblioteka standardowa C++, uzupełnienie;
- ▶ biblioteki Boost, Boost Graph Library (BGL);
- ▶ przetwarzanie tekstu w C++;
- ▶ powtórzenie.

std::ref <functional>

`std::ref(X)` obiekt zaw. wskaźnik do X, możliwość kopiowania, itp.

`std::cref(X)` obiekt zaw. stały wskaźnik do X

```
int foo = 10;
auto bar = std::ref(foo);
++bar; //działa na obiecie, foo == 11

void thrd_fun(Data& data) { /* nieistotne */ }
Data data;
auto thr1 = std::thread( thread_fun, data ); //pracuje na kopii
auto thr2 = std::thread( thread_fun, ref(data) ); //pracuje na oryginale
```

rekordy, std::pair

```
template<class _T1, class _T2>
struct pair {
    typedef _T1 first_type;
    typedef _T2 second_type;
    _T1 first; //Pierwsza składowa
    _T2 second; //Druga składowa
    pair() : first(), second() { }
    pair(const _T1& __a, const _T2& __b)
        : first(__a), second(__b) { }
};
//Przykłady użycia
using StringCount = std::pair<std::string,int>;
StringCount f(); //funkcja zwraca dwie wartości
//Tworzy parę o typach dedukowanych z argumentów
std::make_pair(24,true);
```

rekordy, std::tuple

```
//struktura zawierająca trzy obiekty (typów A,B,C)
using triple = std::pair<A,std::pair<B,C> >;
tuple<A,B,C> //Zawiera trzy obiekty (typów A,B,C)
```

- ▶ dostęp do składowej - get

```
int i = 3;
tuple<int,double,int&> t(2,1.5,i);
t.get<0>() = 4; //dostęp do elementu
double d = get<1>(t); //dostęp do elementu
```

- ▶ make_tuple - nie trzeba podawać typów obiektów
- ▶ operatory: ==, !=, <, >, <=, >=
- ▶ funkcja tie

```
int i; double d;
tie(i,d); //make_tuple(ref(i),ref(d)), zwraca tuple<int&,double&>
```

std::function (C++11)

Pozwala przechowywać funkcje i obiekty funkcyjne

- ▶ obiekt który akcje (np. wskaźnik do funkcji lub metody)
- ▶ możliwość kopiowania, przypisywania itp.

```
std::function<void (int, int)> pf; //funkcja dwuargumentowa
//boost::function2<void, int, int> pf; - to samo
void f(int x, int y) { cout << x + y << endl; }
pf = f;
pf(2,3); //wywołanie f dla x = 2, y = 3
struct F {
    void operator()(int x, int y);
};
pf = F();
pf(2,3); //wywołanie F.operator() dla x = 2, y = 3
pf = [](int x, int y){ cout << x + y << endl; };
pf(2,3);
```

std::function - przykłady

```
using PF = std::function<void (int)>;
PF pf; //Obiekt, który przechowuje komendę
pf(3); //Wyjątek: boost::bad_function_call
class Foo { public: void f(int x); /* ... */ };
Foo foo;
//Związanie obiektu dla którego będzie wołana metoda
pf = std::bind(Foo::f,ref(foo),_1);
pf(4); //Woła foo->f(4)

vector<PF> callbacks; //Możliwość przechowywania w kolekcjach
//Woła wszystkie metody w kolekcji (z argumentem = 7)
for_each(callbacks.begin(), callbacks.end(), [](PF& pf){ pf(7);});
```

Zastosowanie : wszędzie tam, gdzie wzorzec komendy

- ▶ separacja tworzenia akcji od jej wołania
- ▶ kolekcjonowanie poleceń

inne typy pomocnicze

- ▶ `std::variant` (C++11) – unia z wyróżnikiem bieżącego typu
- ▶ `std::optional` (C++11) – obiekt z sygnalizacją braku wartości

`std::any` (C++17)

kontener na wartość dowolnego typu (jak `void*`)

```
#include <any>
any a; //dla pustych obiektów wartość przechowywanego typu to void
assert(a.has_value() == false);
a = string("Hello"); //a przechowuje wartość string
assert(a.type() == typeid(string) );
string s = any_cast<string>(a); //dostęp do obiektu

//wyjątek bad_any_cast, gdy niezgodne typy
template <typename Val> Val any_cast(const any& a);
//nullptr gdy niezgodne typy
template <typename Val> const Val* any_cast(const any* a);
template <typename Val> Val* any_cast(any* a);
```


Tablice wielowymiarowe, Boost.Multi_Array

Wygodne do reprezentacji macierzy, tensorów, itp.

Typowe implementacje:

- ▶ tablice wielowymiarowe z C, np. `int tab[2][3];`
- ▶ wektory wektorów, np. `vector<vector<int>> tab;`
- ▶ `boost::multi_array <boost/multi_array.hpp>`

konstruktor	<pre><code>//liczba elementów - kontener array< array_type::index, 2> shape = { 2, 3 }; //wymiar - parametr szablonu multi_array<double, 2> matrix(shape);</code></pre>
dostęp	<pre><code>matrix[1][1] = 2.56; //operator indeksowania //kontener z indeksami array< array_type::index, 2> index = { 1, 1 }; matrix(index) = 2.56;</code></pre>

Tablice wielowymiarowe `std::mdspan` (C++23)

- ▶ `std::span` (C++20) - widok na ciągłą sekwencję obiektów
- ▶ `std::mdspan` (C++23) – widok na sekwencję jak na wielowymiarową tablicę

```
std::array a = {0,1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11};  
mdspan(a.data(), 2, 6 ); //widok na tablice 2D  
//[ [ 0, 1, 2, 3, 4, 5 ], [ 6, 7, 8, 9, 10, 11 ] ]  
mdspan(a.data(), 3, 4 ); //widok na tablice 2D  
//[ [ 0, 1, 2, 3 ], [ 4, 5, 6, 7 ], [ 8, 9, 10, 11 ] ]  
mdspan(a.data(), 2, 2, 3 ); //widok na tablice 3D: 2 x 2 x 3  
//[ [ [ 0, 1, 2 ], [3, 4, 5] ], [ 6, 7, 8 ], [9, 10, 11] ] ]
```

Pomocnicze: `std::rank` - zwraca liczbę wymiarów, `std::extent` - liczba elementów dla danego wymiaru

BGL - generyczna reprezentacja grafów

Boost

Biblioteki Boost: biblioteki eksperymentalne, które kandydują do wejścia do standardu C++, kod bardzo dobrej jakości.

<http://boost.org>

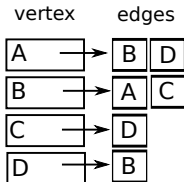
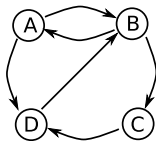

Obecnie 85 wersja, \approx 100 bibliotek, wiele jest już w standardzie C++11, C++14, c++17, c++20.

BGL - generyczna reprezentacja grafów

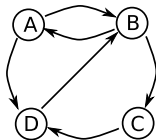
Listy sąsiedztwa

```
adjacency_list<VertexList,  
              OutEdgeList,  
              Directed,  
              VertexProperties,  
              EdgeProperties,  
              GraphProperties>
```


Macierz sąsiedztwa

```
adjacency_matrix<Directed,  
                VertexProperty,  
                EdgeProperty,  
                GraphProperty,  
                Allocator>
```


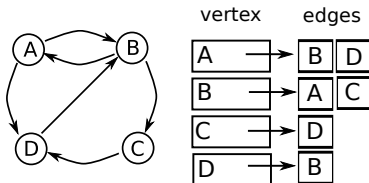
	A	B	C	D
A		1		1
B	1		1	
C				1
D		1		

Graf skompresowany (compressed_sparse_row_graph)

BGL - parametry szablonów

- ▶ pierwszy parametr - kontener przechowujący wierzchołki
 - ▶ `vecS = std::vector`
 - ▶ `listS = std::list`
 - ▶ `setS = std::set`
 - ▶ `multisetS = std::multiset`
- ▶ drugi parametr - kontener przechowujący krawędzie
- ▶ trzeci parametr - typ grafu
 - ▶ `directedS = skierowany`, dostęp do krawędzi wychodzących
 - ▶ `bidirectionalS = skierowany`, krawędzie wych. i wchodzące
 - ▶ `undirectedS = nieskierowany`

BGL - przykład grafu


```
using Graph = adjacency_list<vecS, vecS, bidirectionalS> Graph;
enum { A, B, C, D, N }; //identyfikatory wierzchołków
const int NUM_VERTICES = N; //liczba wierzchołków
typedef std::pair<int, int> Edge;
const Edge EDGE_ARRAY[] = { Edge(A,B), Edge(A,D),
    Edge(B,A), Edge(B,C),
    Edge(C,D), Edge(D,B) };
const int NUM_EDGES = sizeof(EDGE_ARRAY)/sizeof(EDGE_ARRAY[0]);

Graph g(EDGE_ARRAY, EDGE_ARRAY + NUM_EDGES, NUM_VERTICES); //tworzy graf
```

BGL - przeglądanie grafu

oznaczenia:

oznaczenie	nazwa	typ
g	graf	
e	krawędź	
v	wierzchołek	boost::graph_traits<G>::vertex_descriptor

- ▶ dostęp do wierzchołków
 - ▶ `std::pair<vertex_iter, vertex_iter> vertices(g)`
 - ▶ `vertices_size_type num_vertices(g)`
- ▶ dostęp do krawędzi
 - ▶ `std::pair<edge_iter, edge_iter> edges(g)`
 - ▶ `edges_size_type num_edges(g)`
- ▶ dostęp do krawędzi dla danego wierzchołka
 - ▶ `std::pair<edge_iter, edge_iter> out_edges(v, g)`
- ▶ dostęp do wierzchołków dla danej krawędzi
 - ▶ `vertex_descriptor source(e, g)`
 - ▶ `vertex_descriptor target(e, g)`

Własne dane związane z wierzchołkiem i z krawędzią

- ▶ obiekty zarządzane (dodawane, usuwane) przez graf
- ▶ obiekty zarządzane na zewnątrz (property_map)

```
struct CityData { //dane związane z wierzchołkiem
    CityData() : name(""), population(0) {}
    string name;
    int population;
};

struct RoadData { //dane związane z krawędzią
    RoadData() : length(0) {}
    int length;
};

using Graph = adjacency_list<vecS, vecS, directedS, CityData, RoadData>;
Graph g(3); //grafu (trzy wierzchołki, brak krawędzi)
Graph::vertex_descriptor v = *vertices(g).first; //pierwszy wierzchołek
g[v].name = "nazwa"; //g[v] zwraca referencję
cout << g[v].population; // na obiekt CityData dla wierzchołka v
```

BGL - modyfikacja grafu

oznaczenia:

oznaczenie	nazwa	typ
g	graf	
e	krawędź	
u, v	wierzchołek	boost::graph_traits<G>::vertex_descriptor

▶ modyfikacja wierzchołków

- ▶ `vertex_descriptor add_vertex(g)`
- ▶ `void clear_vertex(v, g)` - usuwa krawędzie wychodzące z wierzchołka i dochodzące do wierzchołka
- ▶ `void remove_vertex(v, g)` - usuwa wierzchołek

▶ modyfikacja krawędzi

- ▶ `std::pair<edge_descriptor, bool> add_edge(u, v, g)` - zwraca `false` jeżeli krawędź już istnieje i graf nie pozwala na wiele krawędzi pomiędzy tymi samymi wierzchołkami
- ▶ `void remove_edge(u, v, g)`
- ▶ `void remove_edge(e, g)`

Algorytmy grafowe

copy_graph	tworzy kopię
transpose_graph	zmienia kierunki krawędzi
breadth_first_search	przełgąda wszere
depth_first_search	przełgąda w głąb
astar_search	przełgąda – algorytm A*
topological_sort	przełgąda topologicznie
dijkstra_shortest_path bellman_ford_i in.	najkrótsze ścieżki
kruskal_spanning_tree	minimalne drzewa rozpinające
connected_components	badanie spójności
algorytmy badania maksymalnych przepływów, maksymalnych skojarzeń, algorytmy dla grafów planarnych, rzadkich, metryki i in	

Algoritmy grafowe - przykład

```
void breadth_first_search(const Graph& g, Vertex s ) {
    for_each v in g //oznacz każdy wierzchołek jako biały
    color[v] = WHITE;
    color[s] = GRAY;
    q.push(s); //wstaw do kolejki wierzchołek początkowy
    while (! q.empty() ) { //jeżeli są wierzchołki nierozpatrzone
        u = q.pop(); //pobierz pierwszy wierzchołek
        for_each e in out_edges(u) {
            v = e.target(); //v to wierzchołek sąsiedni do u
            if(color[v] == WHITE) {
                color[v] = GRAY; //wstaw do kolejki, jeżeli nieodwiedzony
                q.push(v);
            }
        }
        color[u] = BLACK; //oznacz wierzchołek jako rozpatrzony
    }
}
```

przeszukiwanie wszere - przykład użycia

```
class MyVisitor : public default_bfs_visitor { //wizytator
public:
    template <typename Vertex, typename Graph> //własny kod, nadpisywanie
    void discover_vertex(Vertex u, const Graph & g) const {
        cout << "discover vertex:" << u << endl;
    }
};

int main() {
    using Graph = adjacency_list<vecS, vecS, directedS>;
    Graph g(/* pominięto tworzenie grafu */);
    MyVisitor vis;//obiekt wizytatora
    breadth_first_search(g, A, visitor(vis) );//woła algorytm
    return 0;
}
```

wizytator wołany przy przeglądaniu grafu

<code>initialize_vertex(v,g)</code>	wołana dla każdego wierzchołka zanim rozpoczęte zostanie przeszukiwanie
<code>discover_vertex(v,g)</code>	wierzchołek odwiedzony po raz pierwszy (jest wstawiany do kolejki)
<code>examine_vertex(v,g)</code>	wierzchołek jest rozpatrywany (pobierany z kolejki), żadna krawędź wychodząca z wierzchołka nie została zbadana
<code>examine_edge(e,g)</code>	rozpatrywana krawędź
<code>finish_vertex(v,g)</code>	wierzchołek jest rozpatrzony, tzn. wszystkie wierzchołki sąsiednie zostały odwiedzone

BGL - podsumowanie

- ▶ reprezentacja grafów skierowanych i nieskierowanych
- ▶ przeglądanie grafu, modyfikacja topologii grafu
- ▶ własne dane związane z krawędzią, z wierzchołkiem lub z grafem
- ▶ kilkadziesiąt algorytmów

Przetwarzanie tekstu w C++

przetwarzanie tekstu : konwersje za pomocą strumieni

```
//C++11 <string> definiuje konwersję dla wszystkich typów wbudowanych
string to_string(int val);
string to_string(double val);

//konwersja za pomocą strumieni, obsługuje typy wbudowane i użytkownika
#include <sstream>
std::ostringstream os;
os << 1234;
os.str();//Zwraca std::string

std::string napis("1234");
std::istringstream is(napis);
int i;
is >> i;

//ale ma niewygodny interfejs (potrzebne 3 linie kodu)
```

Boost.lexical_cast

```
//Szablon wykorzystuje strumienie do przekształceń
template<typename Target, typename Source>
Target lexical_cast(const Source & arg) {
    std::stringstream sout;
    Target result;
    if(!(sout << arg && sout >> result) )
        throw bad_lexical_cast( typeid(Source), typeid(Target) );
    return result;
}
```

- ▶ 'Source' może być zapisywane do strumienia
- ▶ 'Target' może być czytany ze strumienia
- ▶ 'Source' i 'Target' mają konstruktory kopiujące
- ▶ 'Target' ma konstruktor bezparametrowy

wykorzystanie boost::lexical_cast

```
#include <boost/lexical_cast.hpp>
//Przekształcenie napisu na inny typ
int i = lexical_cast<int>(string("1234") );
//Przekształcenie typu na napis
string s = lexical_cast<string>(1234);
Foo f;
string s = lexical_cast<string>(f); //podobnie dla typu użytkownika
```

- ▶ obsługuje typy wbudowane i typy użytkownika,
- ▶ wygodny interfejs, obsługa błędów,
- ▶ zgłoszona do umieszczenia w bibliotece standardowej (TR2), ale nie została umieszczona w C++11, C++14, C++17, C++20

lokalizm (C++)

klasyfikacja znaków, porządek napisów, format daty, itp.

```
#include <locale>
class ios_base {
    locale imbue(const locale& loc); //ustawia lokalizm
    locale getloc() const; //pobiera lokalizm
};
```

- ▶ `locale::classic()` **standardowy US English ASCII**
- ▶ `globalna`
 - ▶ `locale::locale()` **konstr. domyślny tworzy taką jak globalna**
 - ▶ inicjowana na `classic`
 - ▶ zmiana na inną: `locale::global()`
- ▶ `locale::locale("")`; **tworzy lokalizm domyślny dla systemu**
- ▶ `locale::locale("nazwa")`; **tworzy lokalizm o podanej nazwie. Może zgłosić wyjątek 'runtime_error'**

Wsparcie dla Unicode

Dostępne w standardzie C++03

```
"ASCII String" // Tablica obiektów typu char  
L"wchar_t String" // Tablica obiektów wchar_t
```

Dostępne w standardzie C++11

```
u8"UTF-8 String \u2018." // UTF-8, tablica obiektów typu char  
u"UTF-16 String \u2018." // UTF-16, tablica obiektów char16_t  
U"UTF-32 String \u2018." // UTF-32, tablica obiektów char32_t
```

Napisy ze znakami specjalnymi (raw string literals)

```
auto str = R"({  
    "Title": "C/C++",  
    "Id": 6  
})";
```

Własne symbole ogranicznika, R"ddd(...)ddd"

```
auto str = R"ZZZ({"Title": "(C/C++)", "Id": 6})ZZZ";
```

Wyrażenia regularne

- ▶ element programowania deklaratywnego
- ▶ przydatne przy przetwarzaniu tekstów
- ▶ dostępne standardowo w wielu językach programowania

```
template <class charT, class traits = regex_traits<charT> >
class basic_regex { //reprezentuje wyrażenie regularne
    //
};
using regex = basic_regex<char>;
using wregex = basic_regex<wchar_t>;
```

```
#include <regex>
std::regex reg("a(a|b)*b"); //obiekt repr. wyrażenie regularne
#include <boost/regex.hpp>
boost::regex reg2("a(a|b)*b"); //obiekt repr. wyrażenie regularne
```

opis wyrażenia regularnego regex

<code>^ \$</code>	początek i koniec linii	
<code>.</code>	dowolny pojedynczy znak	<code>.la 1la ala bla cla dla</code>
<code>[aeo]</code>	zbiór znaków	<code>[aeo]la ala ela ola</code>
<code>[a-z]</code>	zakres znaków	
<code>[^0-9]</code>	znak spoza zakresu	
<code>\d</code>	klasy znaków <code>[[[:digit:]]</code>	<code>\dla 1la 2la 3la</code>
<code>\s</code>	biały znak <code>[[[:space:]]</code>	
<code>*</code>	dowolna liczba (zero lub więcej)	<code>a*b b ab aaaab</code>
<code>+</code>	jedno lub więcej	<code>a+b ab aaaab</code>
<code>?</code>	opcjonalność: zero lub jedno	<code>a?b b ab</code>
<code>{m,n}</code>	od m do n wystąpień	
<code>(wyr)</code>	tworzy grupę	<code>(ab)+ ab abab ababab</code>
<code> </code>	alternatywa	<code>a(a b)b aab abb</code>

Badanie, czy napis jest opisywany wyrażeniem regularnym

```
template </* ... */>
bool regex_match( //funkcja bada, czy napis jest opisany wyrażeniem
    const basic_string</* ... */>& str,
    const basic_regex </* ... */>& e,
    match_flag_type flags = match_default);

//Przykład użycia - badanie czy napis jest typu NNN-NNN-NN-NN
bool poprawny_NIP(const std::string& nip_str) {
    static const boost::regex e("\\d{3}-\\d{3}-\\d{2}-\\d{2}");
    return regex_match(nip_str, e);
}
```


Typowe wykorzystanie wyrażeń regularnych

```
regex reg("a*b");  
//regex_search poszukuje napisu spełniającego wyrażenie  
regex_search("aba",reg); //Zwróci true  
//regex_match bada, czy napis spełnia wyr. regularne  
regex_match("aba",reg); //Zwróci false  
//regex_iterator iteracja po odnalezionych napisach  
//regex_replace zastępuje napisy opisane wyrażeniem
```

	zachłanne	niezachłanne
przykład wyrażenia:	<(.*>	<(.*?>
wynik dla <ala>ma<kota>:	ala>ma<kota	ala

```
//Przykład: przeszukuje html w poszukiwaniu adresów  
string html = /* wczytaj stronę html */;  
regex mail("\\href=\"mailto:(.*?)\">", regex_constants::icase);  
smatch what; //Przechowuje wyniki wyszukiwania  
if( regex_search(html,what,mail) )  
    //what[0] zawiera napis pasujący do wyrażenia  
    cout << "wczytany email to" << what[1] << endl;
```

Powtórzenie

- ▶ stałość
- ▶ współbieżność
 - ▶ wątki
 - ▶ blokady (mutex), nieblokujące wejście do sekcji krytycznej, zakleszczenia
 - ▶ `std::atomic`, algorytmy lock-free, modele synchronizacji pamięci
 - ▶ aktywny obiekt, `std::async`
 - ▶ `stl`, algorytmy równoległe i wektorowe
- ▶ szablony, biblioteka STL
- ▶ biblioteka Boost Graph Library
- ▶ przetwarzanie tekstu w C++.

Zadanie: problem z kontenerem

Przedstawiony kod jest błędny. Dla $N = 5$ (linia 4) działa on poprawnie, natomiast po zmianie na $N = 500$ występują błędy w linii 10 lub 11. Co Twoim zdaniem jest źródłem problemu?

```
vector<Foo> kolekcja;
typedef vector<Foo>::const_iterator Id;
map<int,Id> index;
static const int N = 500;
for(int i=0; i < N; ++i ) {
    Id id = kolekcja.insert( kolekcja.end(), Foo(i) );
    index.insert( make_pair(i,id) );
}
Id id_0 = (*index.find(0)).second;
const Foo& f = *id_0;
cout << f.i_ << endl;
```

Wyścig?

```
using Counter = int;
struct MTCounter { //wsk. na Counter z mutexem
    MTCounter() : counter(new Counter(0)) {}
    void inc() { lock_guard lock(m_); *counter += 1; }
    int get() { lock_guard lock(m_); return *counter; }
    shared_ptr<Counter> counter; //wskaźnik
    mutex m;
};
struct Thread {
    Thread(MTCounter counter) : c(counter) {}
    void operator()() { for(int i=0;i<1000000;++i) c.inc(); }
    MTCounter c;
};
int main() {
    MTCounter counter; Thread t1(counter), t2(counter);
    thread thrd1(ref(t1)), thrd2(ref(t2));
    thrd1.join(); thrd2.join();
    return 0;
}
```

Rozwiązanie

```
//Rozwiązanie - sekcja krytyczna
struct CounterSync {
    CounterSync() : value(0) {}
    int value; mutex m;
};
struct MTCounterSync {
    MTCounterSync() : counter(new CounterSync) {}
    void inc() { lock_buard lock(counter->m); counter->value += 1; }
    int get(){ lock_guard(counter->m); return counter->value; }
    shared_ptr<CounterSync> counter; //współdzielony licznik
};
//Rozwiązanie - licznik wykorzystuje operacje atomowe
using CounterAtomic = std::atomic<int>;
struct MTCounterAtomic {
    MTCounterSync() : counter(new CounterAtomic(0)) {}
    void inc() { *counter += 1; }
    int get(){ return *counter; }
    shared_ptr<CounterAtomic> counter; //współdzielony licznik
};
```

znajomość kodu: podaj wydruk

```
void fxx(int& count, const string& s, int offset) {
    count += s.size() + offset;
}

using PF = std::function<void (int)>;
int x = 0;
vector<PF> vpf;
vpf.push_back([&](int i){fxx(x, string("A"), i);});
vpf.push_back([&](int i){fxx(x, string("AA"), i);});
vpf.push_back([&](int i){fxx(x, string("AAA"), i);});
for_each(vpf.begin(), vpf.end(), [](PF& pf){pf(1);});
cout << x << endl;
```

Dziękuję